

BAY ZOLTÁN
ALKALMAZOTT KUTATÁSI ALAPÍTVÁNY

2004. évi
KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE

A./ Alapítvány bemutatása

1./ Jogi helyzet

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB) a Kormány felhatalmazása alapján - a Ptk. 74.§-a alapján - 1992. október 14-én nyílt alapítványt hozott létre. A Fővárosi Bíróság az Alapítványt 3727 sorszám alatt 1993. január 21-én nyilvántartásba vette.

A Fővárosi Bíróság az Alapítványt az Alapító OMFB kezdeményezésére az 1997. évi CLVI. Tv. 22 §./3/ bekezdése alapján 1998. 01. 01-i visszamenőleges hatállyal 1999. június 22-én közhasznú fokozatú szervezetnek minősítette.

A 2003. évi XXIV. törvény 38.§ (4) bekezdése előírja az Alapítvány közalapítvánnyá való átalakítását: ennek megfelelően az Alapítvány Kuratóriuma a 2003.december 4-i ülésén a Ptk. 74/G. §-a (3) bekezdése alapján úgy döntött, hogy felajánlja az Alapítvány vagyonát a Kormánynak azonos célú közalapítvánnyá való átalakulás céljára: az Alapító a Kormányelőterjesztést 2004. március 31-ig elkészítette. Az 1032/2005. (IV. 4.) számú kormányhatározattal a Kormány az Alapítvány közalapítvánnyá történő átalakításáról döntött.

2./ Alapítvány székhelye: 1116 Budapest, Fehérvári út 130.

Intézetei: Anyagtudományi és Technológiai Intézet (BAYATI)
1116 Budapest, Fehérvári út 130.

Biotechnológiai Intézet (BAYBIO)
6726 Szeged, Derkovits fasor 2.

Logisztikai és Gyártástechnikai Intézet (BAYLOGI)
3519 Miskolc-tapolca, Iglói út 2.

3./ Alapítvány kezelő szerve, felügyeletei

Az Alapítvány kezelő szerve a minimum 10 tagú Kuratórium.

A Kuratórium jelenleg 10 tagú szervezet, tagjai a tudományos és az üzleti élet neves szakemberei. A Kuratórium elnökét és tagjait az Alapító kérte fel (Alapító Okirat 8.1.1. pontja).

Az Alapítvány működésének és gazdálkodásának felügyeletét háromtagú Felügyelő Bizottság látja el. A Felügyelő Bizottság elnökét és tagjait az Alapító kérte fel (Alapító Okirat 8.5 pontja).

1994. évtől az Alapítvány Kuratóriuma független könyvvizsgálót bíz meg az egyszerűsített éves beszámoló, és ennek keretében a mérleg-, eredmény-kimutatás, valamint a tájékoztató adatok felülvizsgálatára.

Az Alapítvány a munkáját az Alapító Okirat, a Szervezeti és Működési Szabályzat, a Számviteli Politika, a Befektetési Szabályzat és a Gazdálkodási Szabályzat alapján végezte.

4./ A közhasznú jogállás

Az 1997. évi CLVI. sz. törvényben (továbbiakban Tv.) meghatározott feltételeknek az Alapítvány működésében a megalakítása óta folyamatosan eleget tett, és a benyújtott Alapító Okirat módosításokban deklarálttá váltak:

- alapítvány (Tv. 2.§ (1) b.);
- közhasznú tevékenységet folytat "Célszerű tevékenysége: tudományos tevékenység - kutatás" (Tv.26.§. C/3.)
- vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében, azokat nem veszélyeztetve végez;
- közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, pártoktól független, azoknak támogatást nem nyújtott (Tv. 4.§(1) a-d),
- nyilvántartásra vonatkozó szabályok (18.§ (1) bek.) betartását a kialakított üzemgazdasági szemléletű nyilvántartási- és könyvvezetési rendszer biztosítja.

B./ A közhasznú tevékenység fő jellemzői 2004-ben

a./ Közhasznú beszámoló

A számviteli **beszámolót** (mérleget, eredmény-kimutatást és tájékoztató adatokat), valamint a könyvvizsgálói jelentést egységes szerkezetben mellékeljük.

b./ Költségvetési támogatás felhasználása

Az Alapítvány 2004. évben központi költségvetési szervtől, állami alaptól, önkormányzattól **általános működési jellegű költségvetési támogatást nem kapott**. A 2004. decemberében a német-magyar tudományos együttműködés keretében elindított Ambient Intelligence (AmI) projekt finanszírozására 70 mFt-ot (ebből előleg 63 mFt) előleget kapott az NKTH-tól (az előlegből 2004. december 31.-én 57,6 millió Ft. a passzív időbeli elhatárolások közt lett kimutatva). Az Alapítvány NKTH pályázaton keresztül a biaxiális mérőberendezés beruházáshoz 70 mFt összegű vissza nem térítendő támogatást kapott, a berendezést 2004. évben helyezték üzembe. Az Alapítvány pályázatokon keresztül összesen 242 mFt vissza nem térítendő támogatást kapott központi költségvetési szervektől (GM, NKTH, OTKA, TÉT stb.) projektfinanszírozásra.

c./ Vagyoni helyzet és a vagyon felhasználása

1./ Az Alapítvány induló vagyona 1992-ben 1 millió forint volt.

A saját tőke 1995-ig állami támogatásokkal és tőkejuttatásokkal folyamatosan tovább növekedett, amiből 7 mFt induló vagyónként van nyilvántartva, az e fölötti összeg pedig a „Tőkeváltozás” számlára került.

A saját tőke összege 2001.12.31-én 3.394 mFt volt, amely 2002-re –101 mFt veszteséggel 3.293 mFt-ra, 2003-ra –34 mFt veszteséggel 3.259 mFt-ra, 2004-ra pedig 8 mFt nyereséggel 3.267 mFt-ra változott.

2./ Az alapítványi vagyon eszköz összetételét és változását 2004-re vonatkozóan a következő táblázat mutatja:

	eFt			
	2002.12.31.	2003.12.31.	2004.12.31.	Változás*
Immateriális javak	20.736	13.060	14.745	1.685
Tárgyi eszközök	960.221	1.008.151	1.000.298	-7.853
Befektetett pü. eszközök		600.547	795.685	195.138
Készletek	19.659	41.026	51.752	10.726
Vevők, követelések	82.040	150.211	196.788	46.577
Értékpapírok	2.059.993	1.349.848	1.037.510	-312.338
Pénzeszközök	281.314	288.460	490.378	201.918
Aktív időbeli elhatárolás	79.240	79.993	140.797	60.804
Összesen	3.503.203	3.531.296	3.727.953	196.657

* 2003-hoz viszonyítva

Az összvagyton - amely 2002-ben 3,5 milliárd Ft-ot tett ki - 2003. év végére 28 mFt-tal pozitívan változott. 2004-ben ismét pozitívan változott 197 mFt-al. Az Alapítvány tárgyi eszköz állományából 60 %-ot tesz ki az ingatlanok aránya, az ezen felüli összeget a szakmai gépek, berendezések, járművek és egyéb eszközök állományának nettó értéke teszi ki. Az éves értékcsökkenési leírás hatásának figyelembevételével a vagyoni helyzet jelentős javulásához a nyertes NKTH pályázati támogatások nagymértékben hozzájárultak. Az Alapítvány pénzügyi eszközeinek és állami értékpapírjainak a kamatelhatárolásokkal együttes értéke 2.384 mFt, ez az összeg 65 mFt-tal több az éveleji értéknél (2.319 mFt). A saját tőkén belül az Alapító Okiratban 1996-ban előírt és külön számításba vett 651 mFt törzsvagyton 2004. év végi képzett értéke 1.161 mFt. Az Alapítvány pénzügyi helyzete stabil, likviditási problémái nincsenek. Fizetőképesség, a hatóságok (VPOP, APEH, Fővárosi Önkormányzat, Illetékhivatal stb.) előtt nincs rendezetlen kötelezettsége.

A pénzvagyton együttes értéke a mérleg főösszeg 64 %-át teszi ki. Az Alapítvány a banki kötvények és állampapírok után átlagosan 2004-ben 2,7 % reál-kamathozamot realizált.

A bevételek 2004. évi összege 959 mFt, az előző évének 145 %-a. Az intézeti összes bevétel 458 mFt-ról 742 mFt-ra, 62 %-kal növekedett és ezzel az intézeti bevételek aránya az összbevételeken belül magasabb lett: az előző évi 69 %-ról 77 %-ra emelkedett.

A kiadások 2004. évi összege 951 mFt, amely az előző évének 137 %-a. Ebből a személyi jellegű ráfordítások az előző évihez képest 6,8 %-kal növekedtek. Az intézeti költségek és ráfordítások aránya 91 % (az előző évihez képest ez az arány 7 %-kal növekedett).

Az eredmény összege 2004-ben + 7,8 mFt nyereség. (1999-ben 51,6 mFt volt a nyereség, 2000-ben -57 mFt, illetve 2001-ben -88 mFt, 2002-ben -101mFt, 2003-ban -34 mFt veszteség keletkezett).

d./ A cél szerinti juttatások kimutatása

- 1./ 2004-ben a pályázatokból projektfinanszírozásra 242 mFt folyt be, ez 76 mFt-tal több az előző évinél(166 mFt).
- 2./ Doktoranduszi ösztöndíjra 2004-ben 23 mFt-ot fizetett ki az Alapítvány. Ez a 2003. évit (21 mFt) 9,5 %-kal haladja meg.
- 3./ Az Alapítványon kívül álló kutató-fejlesztő szervezet, vállalkozás, vagy magánszemély az Alapítványtól juttatást 2004. évben nem kapott.

4./ A közhasznú tevékenység keretében beruházás céljára saját forrásból 92 mFt-ot, támogatásból 98 mFt-ot fordítottunk. A működési költségek kiegészítésére - alapítványi finanszírozásban - pedig 180 mFt-ot biztosítottunk az intézetek és a központi adminisztráció részére.

e./ **Kapott támogatások mértéke**

Az Alapítvány központi költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalaptól, helyi önkormányzattól, kisebbségi települési önkormányzattól, a települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől, *általános működési jellegű támogatást nem kapott*, projektfinanszírozásra a pályázati rendszer keretében 242 mFt támogatást nyert el.

f./ **Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások**

Az Alapítvány kezelő szervezete a Kuratórium. A Kuratórium elnöke és tagjai az Alapító Okirat szerint tiszteletdíjban nem részesülnek, rendszeres költségtérítést nem kapnak, az esetenként – a vezető tisztségből adódó kötelezettségük teljesítése miatt – felmerülő, számlával igazolt költségeiket (útiköltség, szállásdíj) az Alapítvány megtéríti.

A 3 tagú Felügyelő Bizottság 2004-ben kifizetett tiszteletdíja összesen 3,7 mFt volt.

g./ **A közhasznú tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámoló**

A Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány - amelyet 1992-ben hozott létre az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság - azzal a céllal alakult, hogy Magyarországon is létrejöjjön az Európai Unióban általánosan alkalmazott K+F intézményi struktúra, s vele együtt egy szerves kapcsolat az egyetemi oktatás, kutatás és a gyakorlat között a felsőoktatásban meglévő szellemi kapacitás és kutatási eredmények hasznosításával.

Ily módon a Bay Alapítvány - a hazai K+F struktúrának a magyar gazdaság nemzetközi versenyképességének támogatása érdekében végrehajtott átszervezése során – különleges helyzetű intézménynek tekinthető: az MTA és az egyetemi kutatóhelyek, valamint az OTKA támogatási és az OM K+F pályázati rendszere mellett olyan további non-profit intézményként működött, mely alapvetően a magyar gazdaság számára végzett alkalmazott kutatásokat –piaci körülmények között.

Az Alapítvány, mint *Magyarország legjelentősebb non-profit, piacorientált, önfinanszírozó kutatási-fejlesztési intézménye*, modellértékű példája a költségvetési kutatóhelyek és a vállalkozások közötti kommunikáció, ismeret- és technológiaátadás megoldásának. Saját kezdeményezésű kutatásaival hosszabb távú, a gazdaság által közvetlenül nem finanszírozott, de a későbbi hazai és nemzetközi projektek előkészítésében hasznos tevékenységet folytat. A fiatal kutatók képzése –akik többsége a képzés után más kutatóhelyen vagy vállalatnál folytatja munkáját – fontos közérdekű cél.

Az intézethálózat a 2004. évben az Alapító Okiratban foglalt célok megvalósítása érdekében folytatta tevékenységét:

- a korábban létrehozott *három kutatóintézet*e az elmúlt évek során kialakította azokat a szakmai súlypontokat, melyekben piacképes kutatás-fejlesztési eredményeket tudnak felmutatni, tovább bővítette a hazai és a nemzetközi tudományos és gazdasági kapcsolatait.

Az Alapítvány az elmúlt évek során rugalmasan reagált a hazai igényekre, néhány korábbi kutatási témakör marginalizálódott, így 2004. folyamán a már korábban kialakult –az Alapítvány **főbb szakmai erősségeinek** tekinthető– alábbi kutatási tématerületeken folyt a fő K+F tevékenysége:

- lézertechnika, fémtechnológia és szimuláció, műanyag-kompozitok, nanotechnológia, elektrokémia, szenzorok
- szerkezetintegritás, környezetvédelem, újrahasznosítás, gyártástechnológia, informatika, regionális fejlesztési programok;
- molekuláris biotechnológia, biotranszformációs és remediációs eljárások, orvosi biotechnológia.

Az Alapítvány tevékenységi körét 2004-ben tovább bővítette: a német-magyar tudományos kutatási és technológiafejlesztési együttműködés keretében 2004. végén beindította az *Ambient Intelligence (AmI) kutatócsoport* tevékenységét. Ezen kutatási téma szorosan kapcsolódik az NKTH kezdeményezésére létrehozandó tudáscentrumok tevékenységei közül az informatika és a járművezérlés kutatási területekhez. Az AmI kutatócsoport várhatóan egy – a Fraunhofer Gesellschaft-al szorosan együttműködő- új intézet magja lehet.

- *A felsőfokú oktatás és szakemberképzés támogatása* érdekében az Alapítvány a társegyetemekkel (BMGE, SZTE, ME, DE, SZIE, Kaposvári Egyetem, Széchenyi István Egyetem) kötött együttműködési megállapodások keretében 2004-ban tovább erősítette a hazai oktatási intézményekkel való sokoldalú kapcsolatát. A felsőfokú oktatási intézményekben 2004-ban 16 *alapítványi kutató volt óraadó*, illetve **14 egyetemi hallgatói TDK-nak és szakdolgozatnak** voltak témavezetői illetve konzulensei. A *doktorandusz (Ph.D.) képzésben* való részvétel keretében az ösztöndíj mellett (2002: 17,2 mFt, 2003: 21,0 mFt, 2004: 23 mFt) az Alapítvány biztosította a PhD ösztöndíjasok kutatásai infrastrukturális háttérét is. Az Alapítványnál 2004-ben 23 alapítványi és 7 levelező Ph.D. ösztöndíjas dolgozott.
- Az Alapítvány a 2004. évben is folytatta *az alkalmazott kutatás-fejlesztés pénzügyi finanszírozását* a közeljövő hazai K+F igényeit is figyelembe véve a saját stratégiai kutatási terveivel összhangban: a témák sok esetben szorosan kapcsolódnak a Ph.D. ösztöndíjasok témáihoz.
- Az alapítványi intézetek a 2004-es évben is több sikeresen befejezett kutatási eredményt bocsátottak a magyar gazdaság rendelkezésére, elősegítve annak versenyképességének javítását: 2004-ben a *hazai vállalati szférából* származó **33 alkalmazott K+F téma** kidolgozását végezték el sikerrel a Bay Zoltán intézetek.
- Az Alapítvány 2004-ben is kiemelt fontosságot tulajdonított *hazai KKV innovációs képességének növelésére és ezen keresztül a gazdasági versenyképességük elősegítésére*. Az ennek keretében folytatott tevékenységek közül egyrészt a részükre végzett K+F megbízások, másrészt a KKV-nak a hazai K+F pályázatokba való bevonása emelendő ki. A fentiekben túlmenően jelentősnek tekinthető a Demonstrációs centrumok keretében támogatott innováció (oktatás, tanfolyam, bemutatók, workshopok, stb tartásával *innovációs és technológiai transzfer központokként* működtek a hazai vállalati szféra felé).
- Az előző tevékenység szorosan kapcsolódik az intézeteknek a *regionális fejlesztési programokba való aktív részvételéhez (ide értve a határokon átvéelő regionális*

/cross- border/ együttműködések is): két intézetünk (a szegedi, de különösen a miskolci) olyan –az ország fejlettebb részeihez viszonyítva elmaradottabbnak tekinthető- régióban tevékenykedik, amelyek felemelése, fejlesztése nemcsak kiemelt EU-s, hanem elsődleges fontosságú hazai kormányzati fejlesztési feladat is egyben.

- a szabad kapacitások kihasználásával **vállalkozási tevékenységet** folytatott.
- a 2004. év során tovább bővültek az Alapítvány **hazai és nemzetközi tudományos-gazdasági kapcsolatai** azon szakmai fő vonalak mentén, ahol az Alapítvány intézeti piacképes kutatás-fejlesztési eredményeket tudnak felmutatni. A nemzetközi K+F együttműködés bővítésének legfontosabb elemeként 2004-ben 12 EU pályázati projektben vettek részt az intézetek. Ezen túlmenően megemlítendő a 4 db TÉT együttműködés keretében művelt kutatási téma.

2004-ben további külföldi kapcsolat kialakítására (egyetemmel, K+F intézménnyel) került sor. Ezen együttműködések nemcsak a további *nemzetközi projektekben* való részvételt segítik elő, hanem a nemzetközi trendek közelebbi megismerése révén *elősegítik a hazai és az alapítványi K+F tervek kialakítását* is.

- Az Alapítvány valamint az intézetek vezetői, kutatói tagként vagy vezetőként számos **szakmai egyesületben, bizottságban, testületben** működnek közre a hazai tudományos és szakmai élet szervezése érdekében, illetve tagjai **szakmai folyóiratok szerkesztő bizottságainak**.
- **Az alapítványi intézetek demonstrálható eredményei 2004-ban:**

	db
Eredeti tudományos közlemények	40
Kongresszusi-, kerekasztal-, szimpózium- stb. kiadványokban megjelent közlemények	17
Absztraktok (posztterek), előadás-kivonatok	3
Tanulmányok, jegyzetek, könyv, könyvrészlet	5
Elfogadott szakmai jelentések	41
PhD (elfogadott) disszertációk	2
Tudományos diákköri közlemények, absztraktok	3
Bejelentett találmányok	2
Ismeretterjesztő közlemények	7
Tudományos előadások (belföldi és nemz. rendezvények)	91
Ismeretterjesztő, PR célú előadások	22
Elnyert (intézeti és egyéni) díjak, elismerések	5
Egyéb új tudományos fokozatok, diplomák, szakképesítések	5
Rendezvények	52
Kiállítás részvétel	3

Budapest, 2005. május 11.

Podmaniczky István
 ügyvezető igazgató